

51231

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resenco — od boja do zmage!

GLASILLO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU. — S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI. — ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian organizations.)

ŠTEV. (No.) 128.

CHICAGO, ILL., SREDA, 2. JULIJA — WEDNESDAY, JULY 2, 1930.

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRIJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

LETNIK XXXIX.

Pred novimi izbruhi v Indiji. - Svečani govor Stalina.

ANGLEŽI ARETIRALI UGLEDNEGA INDIJSKEGA VODITELJA. — DOMAČINI SE PRIPRAVLJajo NA VELIKE DEMONSTRACIJE, ki ZNAJO PRIVESTI DO PRELIVANJA KRVI.

STALINOV GOVOR

Govor trajal sedem ur. — Sovjeti pogojno pripravljeni, priznati dolgove caristične Rusije. — Svetovna komunistična propaganda se bo nadaljevala.

Moskva, Rusija. — Sovjetski diktator, Josef Stalin, se je pokazal preteklo nedeljo v vsej svoji mogočnosti, ko je nastopil pred zborovalci na kongresu komunistične stranke. Imel je govor, ki je trajal celih sedem ur in za katerega so listi, ki so ga prinesli drugo jutro v celoti, porabili 37 kolon.

Govor se je dotaknil vseh vprašanj, svetovnih, kakor tudi domačih ruskih. Prvikrat je Stalin javno govoril o dolgovih bivše caristične Rusije. Izjavil je, da so sovjeti pripravljeni te dolgové poravnati, ako bodo na drugi strani velesile.

Svetovne komunistične propagande še ne bo konec. Dasi je to ena glavnih ovir, da ne more Rusija priti politično v prijateljske odnose z drugimi državami, vendar od te propagande ne more odstopiti.

Mimogrede je omenil Stalin tudi svetovna politična vprašanja v obče in pokazal, kako so mirovna pogajanja rodila nova sovraštva v svetu, kakor obstaja ravno zdaj med Italijo in Francijo in tudi nasprostvo med Zed. državami in Japonsko.

Celi kapitalistični svet se oborožuje za borbo proti sovjetski Rusiji. A tudi Rusija je na to pripravljena in stoji vedno na straži.

Katoličan brez katoliškega lista, je kakor vojak brez puške!

Angleži so uvideli, da je ta osebnost za nje nevarna in zato so zdaj, podobno kakor Gandhija, tudi njega spravili na varno. Aretiran je bil v svojem domu v mestu Alahabad. Ogonomo ogorjenje se je polastilo tukajšnjega prebivalstva, ko je zvedelo za to novo nasilje Angležev. Prirejajo se priprave za velike demonstracije, in z ozirom na razburjeno razpoloženje se boje, da bo prislo do ponovnih krvavih spopadov med množicami in vojaštvom.

VIHAR ZOPET RAZSAJAL

Neenah, Wis. — Nad tukajšnjim mestom je v nedeljo zvečer razsajal divji vihar, kakoršnega ne pomnijo že dolgo vrsto let. Poleg škode več tisoč dolarjev, ki jo je povzročil, je zahteval tudi smrtno žrtev in sicer 11 letnega dečka, C. Schimel, ki je našel smrt pod razvalinami hiše, ki se je porušila.

BANDITI OROPALI STRICA SAMA

Banditi oropali vladno skladišče in odpeljali pijač v vrednosti več tisočev.

Chicago, Ill. — Drznosti čiščnih banditov se težko najde par na celi zemeljski obli. Ne lajšajo samo posameznikov za njih cente, ampak spravijo se celo na federalno oblast sam in ji vzamejo to, kar čuva ona kot punčico svojega očesa — namreč šnops.

V noči od nedelje na ponedeljek je v vladnem skladisču na 5210 So. Wabash ave., kjer so shranjene zaplenjene pijače, nočni čuvaj odprl vrata dvema moškima, o katerih je domneval, da sta suhaška agenta. Komaj pa sta prestopila prag, se vržeta na čuvajo in ga zvezeta. Takoj jima je sledilo še celo število drugih moških. Vsi se takoj spravijo na delo in urno odnašajo galone in sodčke na dva zunaj stoječa truka. V eni uri so opravili svoje delo in se nato mirno odpeljali, pustivši zvezanega čuvaja. Vrednost ukradenega blaga se ceni na mnogo tisočakov.

BUKVE NISO VSE

Chicago, Ill. — J. Burchard, inženir, je vedel več o aeroplanih, kakor katerikoli pilot. Vso svojo modrost pa je izčrpal le iz knjig. Ko je skozi sedem let študiral to znanost, si je zdaj končno kupil aeroplanski preteklo nedeljo dvignil z njim v zrak, dasi prej še nikoli ni sedel v nobenem aeroplantu. Komaj pa se je dvignil par deset čevljev visoko, ko se nos aeroplana hipoma obrne navzdol in po preteklu par trenotkov treči letalo z inženirjem vred na zemljo. Učeni inženir je odnesel k sreči le lažje poškodbe, obenem pa se je prepričal, da so izkušnje enako važne, kakor so knjige.

POZOR ČIKAŽANI!

Gotovo je že vsakemu znano o Indijanskem Bazaru, kateri se bo vršil v nedeljo dne 6. julija v Lemontu. Kakor je bilo v cerkvi oznanjeno ne bo nobenih Special Cars. Sicer pa, ako se dovolj ljudi zgledi se bodo naročili busi (ne trucks). Cena za round trip je \$1.40 in bodo odšli ob pol desetih zjutraj od Lincoln in 22nd street.

JOS. J. KOBAL,
1901 W. 22nd St., Chicago, Ill.

PROTI AMERIŠKI CARINI

Evropske države nameravajo napovedati bojkot ameriškemu blagu.

Pariz, Francija. — Na francoskem zunanjem ministerstvu se pretekli ponedeljek zbrali zastopniki 14 evropskih držav, med njimi tudi Jugoslavije, da razmotrovajo pota in načine, po katerih bi se mogli boriti proti novi povisani ameriški carini. Častni predsednik zborovanja je bil A. Briand, francoski zunanj minister in oče ideje združenja evropskih držav.

Konferenca se je pečala z vprašanjem, kako bi bilo mogoče v najkrajšem času najti odpomoč proti ameriški "industrijalni agresivnosti". Prvi korak v tem bo bržkone ta, da se bo skušala odpraviti carina med posameznimi državami v Evropi, kar bo privdedo do večje gospodarske vzajemnosti med njimi. Na ta način bi se mogel dosegiti celo bojkot celokupne Evrope proti ameriškim proizvodom.

MEDVED ODGRZNIL DEKLICI ROKO

Itasca, Ill. — Na prostorih kluba Medinah Country club so imeli dva medveda v kletki. Triletna Barbara Cross, živeča na 7635 Greenview ave., Chicago, ki se je na teh prostorih nahajala na izletu z neko prijateljico svoje matere, se je v družbi z drugimi otroci približala kletki. Kot domnevajo, je hotela deklica najbrž pobožati medveda; ko pa je stegnila roko proti njemu, je medved hlastnil po njej. Na njen krik je takoj prihitelo par članov klubu na pomoč, ki pa je bila, žal, brezuspešna, kajti medved je temeljito dokončal svoje delo in ji odgrznil roko.

Prijatelji! Podpirajte in širite list "Amer. Slovenec"!

Iz Jugoslavije.

VELIKA ŠKODA VSLED POŽARA PRI KRAJNU. — ŠTIRJE LASTNIKI ZELO OŠKODOVANI. — VREMENSKA KATAstrofa v HERCEGOVINI. — SMRTNA KOSA. — RAZNE NESREČE.

Velik požar pri Kranju.

Kranj, 9. junija. — V prazničnem popoldanskem božjem miru je počivala prijazna vasica Breg na binkoštno nedeljo, ko je nekako okrog štirih naenkrat izbruhnil silen ogenj, ki je vrgel vaščane v strah in razburjenje, upeljal v kratek čas več hiš in gospodarskih poslopij. Ogenj je nastal v sicer zidani, toda s slamo kriti hiši posestnika Jakoba Kalana, s katere se je nato tek kom par minut razširil z neverjetno naglico na sosednja poslopja. Najhujše prizadet je Jakob Kalan, ki mu je skoro do tal pogorela hiša, žito, nekaj oprave in precej gospodarskih orodij. Hleva je zgorjal konj in dve kravi, v svinjaku dva prašiča, dalje šupa in precej krme. Žrtev ognja bi kmalu postal gospodarjeva sestra Ivana, ki je med ognjem in dimom, med gorečim in ruščim se tramovjem izganjala iz hleva živino, pri čemer je zadobil hude opekline po obrazu, rokah in nogah ter so jo morali prepeljati v ljubljansko bolnišnico. V hlevu je zgorjal konj in dve kravi, v svinjaku dva prašiča, dalje šupa in precej krme. Žrtev ognja bi kmalu postal gospodarjeva sestra Ivana, ki je med ognjem in dimom, med gorečim in ruščim se tramovjem izganjala iz hleva živino, pri čemer je zadobil hude opekline po obrazu, rokah in nogah ter so jo morali prepeljati v ljubljansko bolnišnico. Z njo vred je bil v hlevu v času najhujšega ognja 4-leten deček, katerega so oteli nepoškodovanega iz objema smrtnje nevarnosti.

Škoda se ceni na preko 50 tisoč dinarjev. Janezu Fajfarju je pogorel hlev z gospodarskim orodjem in vozovi. Škoda znaša kakih 15,000 Din. Hišo so obvarovali s trudem pred ognjem. V majhni leseni kajžitik za Kalanovo hišo je stanoval delavec Jože Resman. — Skodo trptita lastnik kajžitik, ki je pogorela prav do tal, Zupan in pa Resnjan, kateremu je ogenj uničil prav vso opravo in obliko in še precejsjno vso delo. Skupna škoda Resmana znaša najmanj 25,000 dinarjev.

Zopet požar pri Kranju.

Kranj, 13. junija. — V mirni, brezveterni noči je takole po 12. uri začelo goreti v podstrešju s slamo krite hiše posestnika Franca Trilarja, vulgo Poleta v Drulavki. Radi silne vročine gorečega hodnika na južnem koncu hiše so popokale v oknih šipe in ogenj se je vselil v izbo, kjer je uničil nekaj pohištva in ožgal leseni strop. Zgorela ali izgubila sta se tudi dva bankova po 1000 Din. Tudi v veži in pod streho je zgorelo precej pohištva in raznih drugih predmetov, med drugim kakih 50 kg masti. Na hlevu je zgorela slammata strela. Živino so vso rešili, krme pa tam ni bilo. Nastala škoda se giblje med 50 do 75 tisoč dinarjev.

Cesta Belgrad-Zagreb bo asfaltirana.

V zvezi z načrtom Dravske banovine, da bi se iz davka na bencin asfaltirale najvažnejše avtomobilske ceste na Slovenskem, so se v ministru za javna dela pričeli pečati z misislo, zgraditi asfaltno cesto za avtomobilski promet med Zagrebom in Belgradom.

Nezgode.

50letni kočijaž Vincenc Reš je padel z voza v trenutku, ko se je splašil konj. Pri padcu je zadobil težje zunanje in notranje poškodbe.

27letni kamnosek Josip Ovčar iz Ribnice na Pohorju je pri kamenolomu spodrsnil in si pri tem zlomil desno nogu nad kolonom. Oba ponesrečenca sta bila pripeljana v mariosko bolnico.

SLIKA PREDSTAVLJA NAČRTNO SLIKZO NOVI SAMOSTAN SLOVENSKO-HRVATSKIH ŠOLSKIH SESTER V LEMONTU

PISMO SLOVENSKEMU NARODU Z GRIČKA ASSISI

Lemont, Ill. — Čeravno pri nas na gričku Assisi ne igramo kock, vendar je te dni padla precej velika ter zadela nas, starejše sestre. Toda prav nič se nismo ustrašile. Saj smo vedele, da je vse, kar pride nad nas, v dobro naše provincije. Kaj pa je pravzaprav povedala ta kocka?

Kakor že gotovo veste, nameravamo zgraditi na našem prijaznem gričku nov, prostoren dom, kajti sedanji je naše potrebe veliko premajhen. Kje bomo pa dobile denar? Milijonov nimamo, tudi zlatih rudnikov. Pač pa imamo veliko zaupanje v pomoč božjo in naklonjenost naših dragih rojakov po širini Ameriki.

Torej prav prisrčno prosimo: Odprite svoja srca in darujte po mogočnosti. Čimbolj se bodo Vaše mošnje odpirale in naše torbice polnile tembolje sicer dal nasvet, naj ne jemljejo s seboj ne palice — toda me se žal letos ne moremo ravnati po tem navodilu. Palice sicer ne bodo vzele seboj k večjemu kakšno marelo, nikakor pa ne gremo na pot brez torbice, kajti od tega, kolikor boste Vi dragi rojaki dali v naše torbice, zavisi naša bodočnost.

Kmalu se vidimo.

AMERIKANSKI SLOVENEC

in najstarejši slovenski
list v Ameriki
stanovanjen leta 1891.

izdaja in tisk
DINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in oprave:
149 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

The First and the Oldest Slove-
nian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098

Maročnina:
za celo leto \$5.00
za pol leta 2.50
za četr leta 1.50

Za Chicago, Kanado in Evropo:
za celo leto \$6.00
za pol leta 3.00
za četr leta 1.75

Subscription:
For one year \$5.00
For half a year 2.50
For three months 1.50

Chicago, Canada and Europe:
For one year \$6.00
For half a year 3.00
For three months 1.75

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači, to keda imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker tem veliko pomagatje listu.

DOPISI važnega pomena se hitro objavo morajo biti doposlanimi na uredništvo vsej dan in pol pred dnevnim, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopolne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vraca.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Dr. N. P.:

Ali je mogoče praktično slovansko edinstvo?

(Dalje.)

Z njegovega stališča bo namreč po samostojni Poljski od neposrednih stikov z zapadno Evropo odrezana Rusija prenesla težišče svoje politike na Daljnji Vzhod. Tam bo za slovansko kolonizacijo osvojila velik del Azije, dočim bo na Zapadu prevzela Poljska vodilno mesto pri obrambi slovanstva zoper Nemce. (V "Rosiji i Slavjanstvu" je te nazore z zgodovinskega in tudi mednarodnega stališča svoječasno zavrnili prof. F. Tarakovski.) Končam to svojo pripombo, s katero sem čitalcu hotel pojasnit poljsko stališče v slovenskem vprašanju ter se povrnim k ostalim poljskim odgovorom na straneh "Rucha Slowianskiego".

Prof. F. Koneczny (pred vojno urednik "Sviata Slowianskiego") trdi slejkoprej, da slovanskega krvnega sorodstva ni, kakor je moderna znanost sploh odpravila tudi pojem o Indoevropejci. "Če bi temeljilo slovansko vprašanje na krvnem sorodstvu, bi ga lahko prepustili kar antropologom." Več poneni jezikovno sorodstvo, pa tudi to ima samo pomožno vlogo. Medsebojno spoznavanje sicer olajša, na duševne vezi pa ne vpliva. Kakor si n. pr. Portugalec in Rumun v ničemer nista slična, tako je tudi Poljak duševno bližji Francouzu nego Rusu, in Rus zopet Azijatom nego Čehom. Slovanstvo se deli najmanj v devet kulturnih področij, in tu izenačenje ni mogoče. Nikoli ni bilo kake skupne "slovanske kulture" in je tudi ne bo mogoče umetno ustvariti. Če prirejamo slovanske kulturne ali umetničke razstave, gostovanja igralcev in sl., to niše nikako izrazito slovansko delovanje. Naj spis n. pr. češki pesnik lepo knjigo, ki bo imela uspeh tudi v drugih slovanskih prevodih — mar je ne bodo prevedli tudi v nemščino? In če bi bilo pisano izvirno delo magari madžarsčini, zaradi tega ne bi bilo nič slabše in bi prav tako zaslžluo prevod v slovanske jezike. Mar ne sodimo o bolgarski ali češki umetnostni razstavi prav tako kakor o norveški ali angleški — edino po kakovosti razstavljenih del? Slična kulturna vzajemnost je sicer hvalevredna, a nikoli ne bo obrodila medslovanskega gibanja. Nobena še tako vrča zanjubljenost ne jamči za trajna zakonsko srečo, če niso hkrati zadostno varovane obojestranske koristi. Tudi slovanska vzajemnost bi ostala samo lepa, a prazna beseda, če ne bodo imeli posamezni slovanski narodi od medsebojnega zbljanja nobenih ugodnosti. Njega dan je pobijal "Swiat Slowianski" nekritično rusofilstvo in dokazoval, da slovanstvo brez neodvisne Poljske ni mogoče. Zdaj so se, hvala Bogu, razmreje izpremenile in ni več pravoslavnega, Poljakom sovražnega slovanofilstva. Toda slovansko vprašanje je ostalo slejkoprej zgorj politične narave, brez plemenskega ali kulturnega značaja. Treba nam je torej predvsem jasnega političnega programa: biti mora razsežnejši, nego je bil predvojni skromni boj za obstanek, zediniti mora politiko slovanskih držav. To je predvsem potrebno, ker vladajo na Ruskem boljševiki, in torej slovanski svet ne more računati na Rusijo. Ni vredno ugibati, kaj bo, če se bo povrnila Rusija. To ni politika. "Pustimo to do trenutka, da bo to vprašanje na dnevnem redu!" sklepa prof. Koneczny. "Po mojem mnenju Rusija nikoli ne bo doživela preporoda, a zahaj ne bi našel kljub temu skupnega političnega jezika z onimi, ki verujejo v najsijsnejše rusko vstajenje? Res deluje politika za prihodnost, a njena sredstva so vedno vezana na

sedanjost. Četudi katerikoli Sloven že jutri pričakuje "nove Rusije", vendar je danes primoran politično delovati pač brez Rusije, pa naj ga še tako boli njena odšotnost. In sodelovanje z rusko emigracijo nima realnega pomena ... Torej je nepolitično slovanstvo zgorj igrača, prevara, izguba časa. Slovanstvo lahko postane samo političen pojmom, in s tem je določena vsa naloga slovanofilstva."

Naposled prične F. Rawita Gawronski svoj članek "Slovanski blok" z "navidezno skromnim dogodkom", z navalom Madžarov, ki je v IX. stoletju ločil poprej edino slovanstvo.

Avtor ne misli (kakor smo videli pri L. Lenardu, da je slovanstvo klub temu ohranilo geografsko edinstvo, temveč sihi usodne posledice ločitve: v najrazličnejših oblikah nadaljujejo Slovani do sedaj staleni boj zoper nemške osvojence. Se vedno ne more dobiti slovanstvo v Evropi vpliva, do katerega ima pravico po razsežnosti svojega področja in številu prebivalstva (do 200 milijonov brez Sibirje, torej v Evropi sami). To pa je žalostna posledica slovanske razcepjenosti: italijanski imperializem Jugoslovanom ne da misliti na neprimerno večjo nemško nevarnost na severu. Čeprav je pokopal versajski mir prepname nemške načrte, je kmalu izrabila v svoj prid spretina nemška politika stalno nezaupanje med Anglijo, Francijo in Italijo. Zdaj si je Nemčija opomogla po porazu in z mrzljivo naglico se oborožuje za boj zoper slovanske države. Predvsem se bo potrudila oslabiti ali tudi uničiti Poljsko in Češkoslovaško, da bo potem imela proste roke na Zapadu. Žal, da je postala slovanska Rusija glavna pomočnica nemške mednarodne politike. Zveza sovjetskih republik na tistem podpira Nemčijo, ker samo na ta način misli z uspehom kljubovati Angliji pa Franciji. Kljub zborovanjem Zveze narodov in vsem mednarodnim pogodbam se pripravlja namesto miru nova velika vojna. Če so nehalli Nemci radi predvidnosti govoriti o zedinjenju z Avstrijo, ne pomeni to, da so za vselej žrtvovali ta načrt. V doglednem času bodo spet oživele zahteve po Alzaciji in Loreni, južnem Tirolu in nemški Švici. Kje je moč, ki bo takrat lahko kljubovala stotmilijonskemu nemškemu imperiju? Lokarnska pogodba in Kelloggov sporazum zapirata pred sovražnikom okna, a mu pustita odprtva vrata, vse evropski Vzhod. Ruska mejaša: Poljska in Češkoslovaška bosta vedno predmet nemških groženj in spletka. Vzlic tej nevarnosti nimajo Slovani polnovrednega prostora v Zvezni narodov. Zadovoljni so z vlogo paradih komornikov, ki v svojih z latimi prameni obrobljenih frankih nastopajo pri svečanih prilikah. Slovanske življenske zadeve se rešujejo brez vsakega sodelovanja slovanskih držav. "V položaju, ki ga zdaj zavzemajo Slovani v Evropi, so slični deci, ki se vnema za malenkosti, dočim preži sovražnik, da opustoši nje rojstni dom. Od ene strani nam ponujajo sleparski mir, na drugi nam grozijo z vojno. Mi pa tičimo v nastavljenih mrežah in kakor muha v pajčevini tožimo o pajku. Zaman: nobeno milo stokanje ne bo strgalo pajčevine." Avtor sklepa, da mora slovanstvo kot celota široko posegi v politično in gospodarsko evropsko življjenje, sicer bodo hoteli Nemci podjarmiti slovanske države. Če hoče slovanstvo z uspehom kljubovati Nemcem in preprečiti povratek predvojnega ženjstva, mora skleniti tesno zvezo s Francijo in Italijo. Samo latinsko-slovanski blok bi utegnil Evropo obavarovati pan-germanizma, tudi če ne bi pristopila Sovjetska Rusija k slovanski zvezi.

(Konec prih.)

PRVIČ V KANADI

Detroit, Mich.

Petnajstega junija je bila nedelja. Kot nalač je bilo lepo vreme za spreho. Tudi meni je solnčno vreme izvabilo iz sobe na cesto. Še bolj sem se bil to pot pozuril, da zapustim stanovanje, ker sem bil naprošen, da naj obiščem v Kanadi bolnika, ki leži mučeno

bolan v mestni bolnici.

Odzval sem se bil povabilu in to tem hitreje, ko sem čul ime Kanada. Tam se nisem bil, zato me je mikalo videti novi kraj. Samo, če ne bo težav glede potovanja, dostavim.

Vzel sem s seboj potrebne listine in sem se bil prepričal na svojem vlastnem krogov, po drugih vesteih pa je dala pobudo za to

in potem na ladjo. Nisem imel ne tja in ne nazaj nobenih težav glede listin. Sam s seboj sem bil zadovoljen, da je šlo vse v redu. Ali sedaj sledi. Pazno poslušajte. Pravijo, da Bog Kranjca ne zapusti, če ga ne tepe, ga pa biča. Tako sem tudi jaz kot Kranjec prvič v Kanadi imel smolu.

Z lepim slannikom sem se hotel postavljati po Kanadi, pa

se mi je ponesrečilo. Ošabnost gre pred padcem. Padel sicer nisem, ker nisem v mokri Kanadi niti kapljice pokusil, ampak docela sem se prepričal, da je Kanada mokra in sicer

bolan v mestni bolnici.

Odzval sem se bil povabilu in to tem hitreje, ko sem čul ime Kanada. Tam se nisem bil, zato me je mikalo videti novi kraj. Samo, če ne bo težav glede potovanja, dostavim. Vzel sem s seboj potrebne listine in sem se bil prepričal na svojem vlastnem krogov, po drugih vesteih pa je dala pobudo za to

Rasputin sprejema.

Če je kdo pozvonil na Rasputinovem stanovanju, potem je prišla odpirat vrata starejša, srednjevetinja žena v črni obleki in z belo ruto na glavi. To je bila Dunja, oddljeneja sorodnica Rasputina in obenem njegova služkinja. Novega gosta je premirila s svojimi sivimi očmi in ni skrivala svoje nezaupljivosti. Nato je zamrmlala: "Ali ste naročeni? Da? No, potem vstopite!"

Ce se gost ni naprej prijavil, potem se je Dunja izčrpano informirala o namenih obiskovalca, ki je moral prenesti pravcato zaslisanje. Sele potem, ko je bila Dunja čisto zadovoljna z odgovori gosta, je odšla prijaviti obiskovalca. Kmalu nato je zoper zvolela: "Grigorij Jefimovič vas prosi, da vstopite!"

Rasputin je navadno vstal ob šestih zjutraj in takoj nato odšel k maši v Afonskoje Padvorje. Od maše je prišel, obdan od svojih častilcev in prijateljev domov, kjer ga je že čakal zajutrek. Starec je zlasti ljubil čas s rěčnim prepečencem. Proti osmi

mazensko deževalo in jaz brez dežnika sem ubiral pot od bolnišnice do poulične železnice in na ladjo pa s slannikom na glavi. — To je bila cestna slika.

Sicer je pod slannikom zapisano "weatherized", to je, da slannik prenese mokroto, ampak moj lepi slannik ni prestal skušnje in ga bo treba poslati v New York v poboljševalnico. Ker me je bil dež v Kanadi pošteno namečil, sedaj verjamem, da je Kanada mokra in da ima Kranje smolo kot prvo ime K.S.K.J.

Zelim drugim več sreče, kadar bodo bodo šli prvič v Kanado. Svetujem jim, da s seboj vzemajo če ne dežnik, pa solnčnik, da bodo vsaj ne nepokvarjeni slannik domov prinesli in potolažen trebušek, da bo mir pri hiši.

Cenjeni bravci Amer. Slovence, sedaj pa ne smete misliti, da se mi je vsled tega dozgodljiva nos globoko do tal povesil. O ne. Še smejal sem se na to, kot cigan belemu hlebu. Kaj hočeš, sem hitel tolaziti samega sebe, živemu človeku sse vse pripeti, mrtvemu pa grob. E, groba pa še ne želim ne sebi, ne bolniku, ki sem ga bil obiskal, in ne bravcem Am. Slovence, četudi ste se meni hudočušno smejali, ko ste čitali to poročilo.

Poročevalec iz Detroit.

IZ URADA DR. "ZVON"
ST. 70 J.S.K.J.

Chicago, Ill.
Cenjeno občinstvo v Chicagi in okolici:

Naznjam, da priredi društvo "Zvon" svojo veliko vrtno veselico dne 4. julija tega leta v prijaznem Willow Spring grovu, na prostorih rojaka Kegel, prej John Vidmarja. Odbor društva bo skrbel da možnosti postreže svojim gostom. Nič preveč ne rečem, da bo za suha grla vse preskrbljeno, a za plesalce najboljša slovenska godba. Ako ne verjamete, pride in se prepričajte. Nobenemu ne bo žal. Ker je vstopnina prosta, zaradi tega se pričakuje večje udeležbe od strani prijateljev društva in znancev.

Na veselo svodenje dne 4. julija 1930.

Karel Kapelj, tajnik dr. Zvon.

TO IN ONO

POBIJALEC BOLGAROV

V Solunu se je do nedavna imenovala ena mestnih cest: "Cesta Bazilija, uoijalca Bolgarov". Sedaj so to cesta prekrstili v "Bazilijovo cest". Ta Bazilij je dal po zmagi nad Bolgarji pod carjem Samueлом oslepiti 14,000 bolgarskih vojnih ujetnikov. Zgornja cestna označba je hranila torej spomin na grozovito dejanje, izvršeno nad sosednjim narodom. Zdi se, da je prišel migljaj za prekrstitev ceste iz atenskih vladnih krogov, po drugih vesteih pa je dala pobudo za to

urupolne so prišli že prvi prosilci. Naisigurneje se je dobilo Rasputina doma ob desetih dopoldne. Nato je prebil Rasputin noč še tako burno, ob desetih je bil vendarle skora; vedno doma, ker takrat se je redno vsak dan oglasil telefon iz Carskega Sela. Kakor hitro je zazvonil zvonec, je odhitela Dunja h telefonu in javila: "Tu številka 646-46 in kdo tam?" —

Vprašala je navadno prece osorno, kakor hitro pa je slišala, da hočejo govoriti iz Carskega Sela, je takoj uljudno in uslužljivo sporočila, da takoj obvesti Rasputina. Nato je zakričala v Rasputinovo delovno sobo: 'Ana Aleksandrovna je pri aparatu.' S hitrim korakom je odšel nato Rasputin h telefonu in zaporedoma so se oglasili njegovi pretrgani odgovori: "No, kaj pa je? No, dušica, kaj želiš? Ljudje so pri meni, seveda. Ampak takoj pridem!"

Od vsakokratnega razgovora Rasputinu z Virubovo je bila odvisna njegova volja. Takoj ko je odšel deseta ura, so že prišli tudi vsi redni Rasputinovi gosti: polkovnik Komisarov, knez Andronikov, bankir Rubinstein, zaupnik dvornega konjarja

Helenska družba prijateljev mira. Vsakokrat prvotna označba ni bila ne krščanska ne kulturna in danes tudi ne politično mogoča.

SMEŠNA POSEBNOST

Veliko pozornost je vzbudil med ljudstvom pred nedolgim časom umrli stari farmar v državi Connecticut. Posebnost njegovega čudaškega življenja in življenja njegove 60letne hčere, ki ni še v svojem življenju prestopila očetovega farmarskega posestva, dokler ni malo pred smrtjo obiskala svojega umirajočega očeta v mestni bolnišnici. Vsa prestrana in preplašena je bila ob pogledu na mestno drvenje in vrvje.

Strogi oče ni nikoli verjal v modernizacijo. Kar si je sam vtepel v glavo, to je zahteval od drugih članov družine. V hiši ni smeli nobenega časopisa ali mesečnika. Vsa hišna oprava je bila grobo narejena. Podobno, kakor so jo imeli prvi naseljenci, ki so pribrež

Gospodin Franjo

ROMAN.

Spisal Podlimbarski.

'V sredini tih gozdne prirode bom preživel zimo ter skrbel za delavce,' je premišljeval, sedeč na vozlu. 'Morda ne potečejo tedni mirno, a vsekakor je tam prijetnejše nego v mestu pri brezrčni družbi. Zadnje tedne sem nekako otrplil za vse, kar se godi na otoku. Gotovo izvirajo od tam tudi koristni poizkusni, poštena stremljenja, dobra volja, toda vse to utone v kriivicah teh krutih ljudi. Čemu imajo Jovico toliko časa zaprtega, čeprav so prepričani o njegovi nedolžnosti! Obžaloval je, da njegova pričevanje ni osvobodilo Milosevića, kar je obetał Danici. V Tuzli je bil parkrat sklenil, da sede na konja in pojedzi pod Konj-planino ter izpregovori z dekllico, toda okolnost, da ni mogel rešiti njenega brata, ga je zadreževala od izleta. 'Se to zimo se hočem ruvati z Bierkopfom — tako je nadaljeval svoje misli — potem pa hajdi dalje v svet! In Danica pojde z menoj. Tukaj me bodo zasmehovali, da vzamem preprosto dekllico, pa ona ni iz takozvanega nizkega rodu, saj je hčerka hercegovskega vojvode. Njenega očeta ni imenoval ne cesar ne sultan za vojvodo, narod ga je dvignil na ščit, ko je bil spoznal njegovo silno dušo in plemenito ter požrtvovalno ljubezen do Hercegovine. Svojo ženo bom gledal s svojimi očmi: kakšna se bo zdelu drugim ljudem, za to mi ni mar.' In začela se mu je smehljati rodbinska sreča, kakšno je videl pri Hrenovih: tu in tam kakšne neprilike in sitnosti, a človek se jih privadi in za njimi zasiye tem lepše solnce sreče. Sklenil je, da že z novim letom odpove deželni vladni službo. Ker je bil z njo dogovoren za trimesečno odpoved, bi moral služiti še do konca sušca. In spomladi z Danico dalje v svet, kamor kaže božji prst.

V Samojlovem hanu je trebalo poduškati, ker voznik je moral spotoma naložiti meso in še nekaj drugega brašna za delavce. Samojlo in njegova žena sta skrajno prijazno pozdravila inženirja, ki se pa za njih uslužnost ni zmenil dosti in je le priganjal liferanta, naj hitro odmeri.

"Oh, gospod inženir! Kako sem vesela, da ste se zopet vrnili. Zdaj zopet zavlada toliko potrebeni mir v delavski koloniji," je govorila sveža in brilka gospa Etele in Samojlo je zlostno kimal, obračajoč oči zdaj na inženirja, zdaj na ženo.

"Kaj do zdaj ni bilo miru?" se je začudil Vilar.

"Vsa hrana je bila za nič, ker ni prišla iz vaših rok."

"Čudno, da morejo samo moje roke deliti take dobre."

Tedaj je priskočil Samojlo. "Gospod inženir, vi boste s svojim vplivom vsekakor dosegli, da se izboljšajo razmere. Vi ste hraber človek, vas se bodo bali. Toda kar se tiče znamk, ne pojde po vašem. Bog pravični ve, da ni mogoče; z njimi stoji in pade vsa moja kramarija."

"Ste li v tej zadavi dobili kaj od deželne vlade?"

"Dobil in odgovoril sem, da odnehamb od znamk, a v tem slučaju precej zvišam ceno živilom za deset odstotkov. Zdaj imajo na izbiro. Boga mi, rad grem od tod, itak se pripravljajo stvari, ki nas vse skupaj lahko

ZDRAVJE

je največje bogastvo na svetu. Proč z mazači in sitnimi tujci, kateri nas na umetn in na prefigran način varajo; njim je mar le naš denar.

MR. FRANK POŽAR

vam bo postregel vsekdar s svežimi, okusnimi produkti, katerih ima nad 300. Blago dobim naravnost iz tovarne in je torej 100 odstotno sveže.

FRANK POŽAR,
21871 Nicholas ave., Cleveland, Ohio

POZOR!

Naznanjam rojakom, da sem odpril novi "PICNIC GROVE" na novem Joliet Road, No. 4 in Lemont Rd. vogal. — Društvo in klubom prostor brezplačno za priponike.

Posebnost bo pri nas na dan 4. julija, zabava z umetnim ognjem. Pridite in posete nas na ta dan!

Se priporočam

RUDOLF ŠROIF,
Du Page Grove, samo 22 milj iz Chicago.

(Nadaljevanje s 3. str.)

slovenskih društev. Tam bo gotovo vsaka ura prišla po ena ali več kar, da bo vas popeljala v veselo družbo.

Ker bo ta piknik nad vse zanimiv, ker se bomo lahko prav po domače razveseli, zato je upati na najlepšo udležbo.

Z sesternimi pozdravi, ostajamo za najlepšo udležbo, Vam udan Odbor.

IZ URADA DR. "NAPREDNI SLOVENCI" ŠT. 25, ZSZ.

West Frankfurt, Ill.

Društvo Napredni Slovenci je prišlo do zaključka, da napravi piknik dne 4. julija, korist društvene blagajne. Piknik bo pri dobro pozanem sobraru Johantu Sliniku, na njegovi farmi. Tato vabimo vse naslednje naselbine: Johnston City, Orient, West Frankfurt in druge, da nas na omnenjeni dan posetite, ker bo to pravi Slovenski "Piknik". Zabave bo za vse dovolj, posebno pa še za mladino. Kar nas je bolj starejši, bomo pa kegljši, ker imamo tudi kegljšče. Za vse žeje in lačne, bo skrbel odbor. Slovenskih polk in valčkov bo kolikor bo kdo hotel. Zraven gori navedenih naselbin pa tudi še povabimo rojake iz Buckner, Christopher, Zeigler, Holton in druge.

Na svidenje dne 4. julija 1930.

Frank Tominšek, tajnik.

IZ URADA DR. SV. KATARINE, ŠT. 29, ZSZ. V CLEVELANDU

Cleveland, Ohio.

Članicam društva sv. Katarine nazznam, da se bo od sedaj naprej vse društvena seja vsaki drugi torek v mesecu, ne pa vsaki drugi pondeljek. Ta premembra je radi tega, ker je dobiti članici pri našem društvu, ki so članice drugega društva, ki ima isti večer sejo in se članice ne morejo udeležiti dveh sej v tem večeru. Torej zapomnite si, da ne boste potem rekli, da niste vedeli. — Prosim vas tudi, da bi se, od sedaj naprej bolj redno udeleževali sej, ker vam je sedaj dana lepa prilika in torej ne boste imeli nobenega vzroka, zakaj se nebi udeleželite sej. Seveda bolezen članice oprišti sej, ravnotako, če je kak bolnik pri hiši. Drugače pa ne velja noben izgovor. Upam, da vsem zdravju in sreči.

In poštenjaki, kar sem tudi jaz. Jaz in poštenje, to si je tako blizu kakor palec in mazec: drug lahko drugega objame in poboga. Vsekemu sem rad pomagal. Le naj vam pokaža moja ženka, koliko Bošnjakov ima zapisanih, ki so dobili pri nas blago na počak. Seve — na brado dajati, to ugonobi trgovca, in zato nismo prišli semkaj, da bi tukaj protatili, kar smo si pošteno pridobili onstran Save. Poleg vseh udarcev me pa doleti včas tudi sreča.

"Vidim, da so bili vaši predniki res uljudni ljudje —"

"In poštenjaki, kar sem tudi jaz. Jaz in poštenje, to si je tako blizu kakor palec in mazec: drug lahko drugega objame in poboga. Vsekemu sem rad pomagal. Le naj vam pokaža moja ženka, koliko Bošnjakov ima zapisanih, ki so dobili pri nas blago na počak. Seve — na brado dajati, to ugonobi trgovca, in zato nismo prišli semkaj, da bi tukaj protatili, kar smo si pošteno pridobili onstran Save. Poleg vseh udarcev me pa doleti včas tudi sreča."

"Ker ste pošten in dober človek."

"Pred dvema dnevoma sem zvedel pri sošču v Tuzli, da sem postal pravi zemljiški posestnik v Bosni. Veste, ta han ni moj; s travnik vred je last deželne vlade, jaz sem samo najemnik. A zdaj sem postal pravi bosenski zemljak. Če se mi v hanu ne obnese, se polotim poljedelstva."

"To je dobro," je rekel Vilar.

"Dobro," je potrdil Samojlo ter z rokama zaigral ob padzuhah. "Glejte, kako me je hotel nabrisati neki aga ne dače od tod v Posprečju. Za Mujago Kujundžića ga imajo zapisanega. Pride Mujaga lansko zimo k meni in pravi: 'Brate, posodi mi 300 bank! Postaral sem se in pred smrto bi rad potoval v Meko. Čez poletje ti denar vrnem'. Dobro. Ker sem vedel, da ima lepo in ugodno ležeče posestvo, sem mu posodil. Napisal sem pobotnico, namazal Mujagi s tinto palec. Tako — zdaj pritisni palec sem, to je tvoj podpis. Koncem zime je odšel. V njegovi odsotnosti je njegova sladkosneda bula vedno pošiljala k meni: zdaj po kavo in sladkor, zdaj po riz in moko, včas se ji je zahotel tudi moje sličovke. Njen dolg je narastel na 100 goldinarjev, ker jemala je vedno na upanje. Pet mesecev je pobožni aga potoval in molil. Tam le sredi poletja pride domov. Omlati pšenico, pobere fižol in koruzo, otresi češplje, toda nič ga ni k meni. Napotim se torej k njemu, da se kaj pomeniva dva pobratima. Mujaga je baš sedel na pragu svoje hiše ter iz peharja jedel sočne češplje."

"Ker je v tej zadavi dobili kaj od deželne vlade?"

"Dobil in odgovoril sem, da odnehamb od znamk, a v tem slučaju precej zvišam ceno živilom za deset odstotkov. Zdaj imajo na izbiro. Boga mi, rad grem od tod, itak se pripravljajo stvari, ki nas vse skupaj lahko

and stolen bases. He even refused to run when the ball was hit — why shoe leather.

McConaty was the umpire. His decisions were favorable to the single men but the married men went up, way up, in the air as every decision was made. Mac's pleasant smile calmed them down.

Grande is a good pitcher, but this day he couldn't find the plate. We suppose he saw too many plates?? at his surprise party the night before.

Matt Chermas was the catcher, but Grande's slants had too much stuff for him to see them. Maybe Matt was at the said party too.

Matt Grum was the first man on base. When he was on third and the coach told him to go home, Matt objected, saying he came here to stay until the picnic broke up and nobody is going to chase him home.

Zalar played center field and would of stopped many a home run if they came his way.

Joseph Dometrovich is still wondering who pushed his one-time automobile in the chicken yard. His time lost in finding the auto was rewarded with 5 eggs being discovered when Joe got up for breakfast. Now if some one would of only put a pig in the car he could of enjoyed ham and.

Everybody snapped pictures of Joseph Tezak and Frank Lunka when they arrived in the Fresh Air Taxi Cab. The dusty roads and wind made them look like Amos 'n Andy.

Paul Kozik was the chief assistant hasher and that was one of the reasons we sold out so quickly.

Louis Novak was the hero of the day, chasing one of the tires for a mile or so that came off the \$5 plus Fresh Air Taxi.

Wind Lesser was the reception committee of one for, the girls only.

Tony Mondich is an expert in jumping fences but when it comes to crawling through a barbed wire fence he is lost — that is some of his clothes is lost.

In the married ladies race, the girls who carry the title of Mrs. run the other way. Wonder why?

With the setting of the sun the ladies of the Queen of the Holy Rosary Lodge, who by the way performed many good deeds for us sang many beautiful Slovenian songs.

The great work of Louis Novak, Sr. as Master of Ceremonies and fine accordian Playing of Tony Zalar made many good deeds for us sang many beautiful Slovenian songs.

Don't forget members that the Queen of the Holy Rosary Lodge are going to hold a picnic on Sunday, July 13th. Watch this paper for further details.

— Chauncy.

UNITED COMRADES, JUVENILE BRANCH NO. 1, W. S. A.

Denver, Colo.

The meeting of our Branch, held on June 22nd, was one of the best yet all around, especially the attendance. Quite a few new faces were seen. Our new Ritual, to be used temporarily, was done nicely by the Officers and members. The beautiful, temporary initiation ceremony was used in putting thru the following thirteen new members: Frank Grande Jr., Frank and Leo Gray, Dorothy, Harold and Leo Little, Lucille, Vincent and John Tanko, Mary and Frank Vessel, Lilly Roseman and Joseph Zalar. All these members seemed willing to join our Branch and I hope they will be faithful in doing what is told them.

Ob enem pa tudi ujedno vabim vse članice, kakor tudi tudi občinstvo, da bi se poštevilo udeležili piknika, katerega prifredimo dne 3. avgusta, v korist društvene blagajne. Piknik se bo vršil na dobro pozanih Spelkovih farmah, v Nobel, Ohio. — K sklepam vse članice, da se udeleželite redno mesečnih sej, kar s tem se pospešuje pricvut in napredek društva.

Sesterski pozdrav in na svidenje na državni seji dne 8. julija.

Mary Vidmar, tajnica.

Our Young ZSZ.

TRAIL BLAZERS PICNIC HOT SHOTS

The Globe Pharmacy done a big business selling liniment the day following our picnic. The old men's race won by Anthony Jersin, was the cause of many stiff joints. Some of these old boys did not run so fast since the old lady chased them out of the house for reasons unknown.

The judges bared Steve Malensek from all races because of the size of his shoes (not feet). Steve believes in getting his money's worth when buying apparel for his pedal extremities. Some of the out-standing stars in the ball game were: Joseph Shabala, who scored all the runs, John Pecket, missed all the flies (both kind). The game would have been won if it wasn't for "Scotty" Trontel, even though they had the assistance of the single girls. "Scotty" was saving all the hits.

Agnes Kucler, 3rd Trustee.

Casi se spreminjajo.

Se se vršijo razprave tudi v verskem naziranju, ki zadenejo človeško naravo in stališče človeka. Ampak vse se je v modernih časih potisnilo in potrino na neko drugo stran.

Dandanes govorijo o človeku in njegovi naravi razni učenjaki, znanstveniki. Kaj pravijo ti? Greb so potisnili popolnoma na stran, kažejo le zasmeh, če kdo sploh greb omeni. Najdejo v človeku vse polno živalskih nagonov. — "Vsak človek je po naravi kriminalc," tako je rekел dr. Edward Perme, 4576 Pearl and Helen Miroslavich, 3724 Williams, phone Franklin 5044-M.

Also if you need any assistance for getting new members you may call these same four to help you.

— "Vsak človek je po naravi kriminalc," tako je rekел dr. Edward Perme, 4576 Pearl and Helen Miroslavich, 3724 Williams, phone Franklin 5044-M.

Also if you need any assistance for getting new members you may call these same four to help you.

— "Vsak človek je po naravi kriminalc," tako je rekел dr. Edward Perme, 4576 Pearl and Helen Miroslavich, 3724 Williams, phone Franklin 5044-M.

Also if you need any assistance for getting new members you may call these same four to help you.

— "Vsak človek je po naravi kriminalc," tako je rekел dr. Edward Perme, 4576 Pearl and Helen Miroslavich, 3724 Williams, phone Franklin 5044-M.

Also if you need any assistance for getting new members you may call these same four to help you.

— "Vsak človek je po naravi kriminalc," tako je rekел dr. Edward Perme, 4576 Pearl and Helen Miroslavich, 3724 Williams, phone Franklin 5044-M.

Also if you need any assistance for getting new members you may call these same four to help you.

— "Vsak človek je po naravi kriminalc," tako je rekел dr. Edward Perme, 4576 Pearl and Helen Miroslavich, 3724 Williams, phone Franklin 5044-M.